

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/474,

17. jaanuar 2022,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 II lisa mittemahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mahepõllumajanduslike seemikute ning muu taimse paljundusmaterjali tootmise ja kasutamise erinõuete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrust (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 12 lõike 2 punkte b ja e,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2018/848 ja eelkõige selle II lisa I osas on sätestatud teatavad nõuded seoses üleminekuaja ja mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamisega.
- (2) Võttes arvesse, et määruse (EL) 2018/848 artiklis 53 sätestatud erandid mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise osas kaotatakse järk-järgult pikema aja jooksul, on oluline suurendada mahepõllumajandusliku ja üleminekuaja taimse paljundusmaterjali tootmist ja turule laskmist.
- (3) Mõne aiakultuuri liigi puhul on mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja seemnete kättesaadavus piiratud ning tavapärane on kasutada mittemahepõllumajanduslikke seemneid, et toota neist taimseks paljundusmaterjaliks mõeldud mahepõllumajanduslikke seemikuid, mis on kasvatatud konkreetsetes mahepõllumajanduslikes tingimustes.
- (4) Andmebaasid ja süsteemid, millele on osutatud määruse (EL) 2018/848 artikli 26 lõigetes 1 ja 2 ning milles liikmesriigid peavad avalikustama mahepõllumajandusliku ja üleminekuaja taimse paljundusmaterjali kättesaadavust käsitleva teabe, ei hõlma seemikuid. Arvestades seemikute ja nende tootmistsüklite kestuse erinevusi, on vaja selgitada eeskirju nende kasutamise kohta mahepõllumajanduslikus tootmises. Et teha kindlaks, kas mahepõllumajanduslikke ja üleminekuaja seemikuid on võimalik turul kätte saada, tuleks arvesse võtta mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja seemnete kättesaadavust asjaomase liigi ja sordi puhul.
- (5) Määruse (EL) 2018/848 artikli 10 lõike 4 teise lõigu punkti a kohaselt võib mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali turustada üleminekuaja tootena tingimusel, et sellise materjali tootmise üleminekuage on kestnud vähemalt 12 kuud. Mittemahepõllumajandusliku paljundusmaterjali kasutamise asemel tuleks eelistada üleminekuaja taimse paljundusmaterjali kasutamist. Sellega seoses on vaja selgitada, et üleminekuaja seemikuid võib kasutada, kui nende kasvutsüklid on kestnud vähemalt 12 kuud põllul, mis on läbinud 12kuulise üleminekuajaperioodi, või kui neid on kasvatatud pottides või põllul ja tingimusel, et seemikud on saadud üleminekuaja seemnetest, mis on korjatud taimedelt, mis on kasvanud põllul, mis on läbinud 12kuulise üleminekuajaperioodi.

⁽¹⁾ ELT L 150, 14.6.2018, lk 1.

- (6) Seemikutega seoses on sellegipoolest vaja keelata mittemahepõllumajanduslike seemikute kasutamine kultuuride puhul, mille tootmistükkel seemiku ümberistutamisest kuni lõpptootte esimese saagikoristuseni kestab ühe kasvuperioodi, et tagada mahepõllumajanduslike toodete puhul terviklikkus, mis võiks jääda puudulikuks juhul, kui algmaterjalina kasutatavates mittemahepõllumajanduslikes seemnetes leiduks jääkaineid.
- (7) Teatavate puuvilja-, viinamarja- ja dekoratiivliikide või -sortide puhul ei ole piisavalt saada emataimi või mõnel juhul muid, vastavalt määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punktile 1.8.2 taimse paljundusmaterjali tootmiseks kasvatatud taimi. Lisaks on praegu vähe puuvilja- ja viinapuude paljundusmaterjali tootvaid maheistandusi, mis kasutavad asjaomase punkti 1.8.2 kohaselt kasvatatud emataimi, kuna need nõuavad pikaajalisi investeeringuid ning sertifitseerimise nõuete ja fütosanitaarnõuete täitmise tagamisel esineb tehnilisi probleeme.
- (8) Et toetada selle väga spetsialiseeritud tootmissektori edasist arengut, on asjakohane kehtestada võimalus lubada kasutada mahepõllumajanduslikes tingimustes kasvatatud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali sellise taimse paljundusmaterjali tootmiseks, mida turustatakse ja kasutatakse mahepõllumajanduslike kultuuride kasvatamiseks, kui seejuures on täidetud teatavad eritingimused.
- (9) Sellist taimset paljundusmaterjali tootvatel ettevõtjatel peaks olema lubatud avaldada vabatahtlikult teavet asjaomase materjali kättesaadavuse kohta määruse (EL) 2018/848 artikli 26 lõike 2 kohaselt loodud riiklikes süsteemides. See võimaldab ettevõtjatel olukorras, kus mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali ei ole saada, valida taimset paljundusmaterjali, mida on kasvatatud mahepõllumajanduslikes tingimustes.
- (10) Järgepidevuse tagamiseks peaks mahepõllumajanduslikes tingimustes kasvatatud mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise lubamine aeguma samal ajal, kui aeguvad mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise osas kehtivad erandid. Komisjon peaks jälgima mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kättesaadavust ning lõpetama selliste lubade väljaandmise või pikendama seda võimalust, olles teinud määruse (EL) 2018/848 artikli 53 lõike 7 kohaselt esitatud aruande põhjal ning vastavalt kõnealuse määruse artikli 53 lõikele 2 oma järeldused mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kättesaadavuse kohta.
- (11) Määruse (EL) 2018/848 II lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (12) Seadusandliku tühimiku vältimiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada alates määruse (EL) 2018/848 kohaldamise kuupäevast.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2018/848 II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. jaanuar 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa muudetakse järgmiselt.

a) Punkti 1.8.5.1 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina punktist 1.8.1 võib ettevõtja kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a kasutada üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali, kui artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasist või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemist saadud andmete põhjal on näha, et ettevõtja kvalitatiivsed või kvantitatiivsed vajadused asjaomase mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali järele ei ole rahuldatud.“;

ii) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Kui mahepõllumajanduslikke seemikuid ei ole piisavalt saada, võib kasutada üleminekuaja seemikuid, mida turustatakse kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a ning mille kasvatamisel on järgitud järgmist:

- a) seemikud on kogu vähemalt 12 kuud kestva kasvuperioodi jooksul alates seemnetest kuni seemikute valmimiseni kasvanud põllul, millel täitub sama perioodi jooksul vähemalt 12 kuu pikkune üleminekuage, või
- b) seemikud on kasvanud mahepõllumajanduslikul või üleminekuaja põllul või punktis 1.4 osutatud erandi puhul pottides ning on kasvatatud üleminekuaja seemnetest, mis on korjatud taimedelt, mida on kasvatatud põllul, millel täitub sama perioodi jooksul vähemalt 12 kuu pikkune üleminekuage.“;

iii) teine, kolmas ja neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali ei ole saada ettevõtja vajaduste rahuldamiseks piisava kvaliteediga või piisavas koguses, võivad pädevad asutused lubada kasutada mitterahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali kooskõlas punktidega 1.8.5.3–1.8.5.8.

Selline üksikluba antakse välja ainult ühes järgmistest olukordadest:

- a) kui artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasist või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemis ei ole registreeritud ühtegi sorti liigist, mida ettevõtja soovib omandada;
- b) kui ükski taimset paljundusmaterjali turustav ettevõtja, ei saa pakkuda asjaomast mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali õigeaegselt külvamiseks või istutamiseks olukorras, kus kasutaja on tellinud taimse paljundusmaterjali piisavalt aegsasti, et võimaldada mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimse paljundusmaterjali ettevalmistamist ja tarnimist;
- c) kui sort, mida ettevõtja soovib omandada, ei ole registreeritud artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasist või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemis mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjalina või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimse paljundusmaterjalina ning ettevõtja suudab tõendada, et ükski sama liigi registreeritud alternatiivsort ei ole sobiv eelkõige tootmiseks vajalike agronoomiliste, mullastiku- ja kliimatingimuste ning tehnoloogiliste omaduste tõttu;
- d) kui see on õigustatud kasutamiseks teadusuuringutes, väikesemahulistes välikatsetes, sordikaitse eesmärgil või tooteuunduseks ning asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on selleks nõusoleku andnud.

Enne sellise loa taotlemist kasutab ettevõtja artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasi või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemi, et kontrollida, kas asjakohane mahepõllumajanduslik või üleminekuaja taimne paljundusmaterjal või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimne paljundusmaterjal on kättesaadav ja kas tema taotlus on seega põhjendatud.“;

b) punkti 1.8.5.2 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina punktist 1.8.1 võivad kolmandate riikide ettevõtjad kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a kasutada üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali, kui on põhjendatud, et mahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal ei ole kolmanda riigi territooriumil, kus ettevõtja asub, piisava kvaliteediga või piisavas koguses kättesaadav.“;

ii) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Kolmandates riikides asuvate ettevõtjate puhul võivad artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid anda loa kasutada mahepõllumajanduslikus tootmisüksuses mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kui üleminekuaja või mahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimne paljundusmaterjal ei ole ettevõtja asukohaks oleva kolmanda riigi territooriumil kättesaadav piisava kvaliteediga või piisavas koguses, ja järgitakse punktides 1.8.5.3, 1.8.5.4, 1.8.5.5 ja 1.8.5.8 sätestatud tingimusi.“;

c) Lisatakse punktid 1.8.5.8 ja 1.8.6:

„1.8.5.8. Pädevad asutused ei luba mittemahepõllumajanduslike seemikute kasutamist selliste liikide puhul, mille kasvutsükkel seemiku ümberistutamisest kuni toote esimese saagikoristuseni kestab vaid ühe kasvuperioodi.

1.8.6. Pädevad asutused või asjakohasel juhul artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid võivad lubada neil ettevõtjatel, kes toodavad mahepõllumajanduslikus tootmises kasutatavat taimset paljundusmaterjali, kasutada selleks mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kui emataimi või asjakohasel juhul muid taimse paljundusmaterjali tootmiseks ettenähtud ning kooskõlas punktiga 1.8.2 toodetud taimi ei ole saada piisavas koguses ega piisava kvaliteediga, samuti võivad nad lubada neil ettevõtjatel sellist materjali mahepõllumajandusliku tootmise jaoks turule viia, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) kasutatud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali ei ole pärast saagikoristust töödeldud muude taimekaitsevahenditega kui käesoleva määruse artikli 24 lõike 1 kohaselt lubatud taimekaitsevahendid, välja arvatud juhul, kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on määruse (EL) 2016/2031 kohaselt ette näinud asjaomase liigi kõigi sortide ja heterogeense materjali keemilise töötlemise taimetervise eesmärgil piirkonnas, kus taimset paljundusmaterjali kavatakse kasutada. Kui kasutatakse ettenähtud keemilise töötlemise läbinud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kohaldatakse selle põllu suhtes, kus töödeldud taimne paljundusmaterjal kasvab, vajaduse korral üleminekuajaga vastavalt punktidele 1.7.3 ja 1.7.4;

b) kasutatud mittemahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal ei ole selliste liikide seemikud, mille kasvutsükkel seemiku ümberistutamisest kuni toote esimese saagikoristuseni kestab vaid ühe kasvuperioodi;

c) taimset paljundusmaterjali on kasvatatud kooskõlas kõigi muude asjakohaste mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõuetega;

d) mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise luba on saadud enne selle materjali külvamist või istutamist;

e) loa andmise eest vastutav pädev asutus, kontrolliasutus või kontrollorgan annab loa ainult üksikkasutajatele ning üheks hooajaks korraga ja dokumenteerib loa saanud taimse paljundusmaterjali kogused;

f) erandina punktist e võivad liikmesriikide pädevad asutused anda igal aastal üldloa konkreetse liigi või alamliigi või sordi mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamiseks, ning nad peavad tegema nende liikide, alamliikide või sortide loendi avalikult kättesaadavaks ja ajakohastama seda loendit igal aastal. Sel juhul peavad kõnealused pädevad asutused dokumenteerima lubatud mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kogused;

g) käesoleva punkti kohaselt antud load kaotavad kehtivuse 31. detsembril 2036.

Liikmesriikide pädevad asutused edastavad iga aasta 30. juuniks ja esimest korda 30. juuniks 2023 komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe esimese lõigu kohaselt antud lubade kohta.

Esimese lõigu kohaselt taimset paljundusmaterjali tootvad ja turustavad ettevõtjad tohivad vabatahtlikkuse alusel avaldada artikli 26 lõike 2 kohaselt loodud riiklikes süsteemides asjakohase konkreetse teabe sellise paljundusmaterjali kättesaadavuse kohta. Ettevõtjad, kes otsustavad sellise teabe avaldada, peavad tagama, et teavet ajakohastatakse korrapäraselt ja et see eemaldatakse riiklikest süsteemidest, kui asjaomast paljundusmaterjali enam saada ei ole. Kui aluseks on võetud punktis f osutatud üldluba, peavad ettevõtjad kasutatud koguste kohta arvet pidama.“
